

Utbildningsinspektion i S:t Petri gymnasieskola

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kunskapsbedömningen och betygssättningen, kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i S:t Petri skola

Skolverket sände den 1 november 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i S:t Petri skola har bestått av undervisningsråden Barbro Nässén och Peter Ekborg. Besök i S:t Petri skola inleddes den 3 mars 2005 och avslutades den 15 mars 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och S:t Petri skola, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I S:t Petri skola genomfördes formella intervjuer med rektorn, de biträdande rektorerna, elevvårdspersonal, elevrådsrepresentanter, lärare, föräldrar och elever. Ett brett urval av lektioner besöktes. Under besöket fördes också samtal med elever och lärare i anslutning till lektionsbesöken.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

S:t Petri skola	Antal studerande
Gymnasieskola	915

Utbildningen vid skolan omfattar naturvetenskapsprogrammet (NV), samhällsvetenskapsprogrammet (SP) och det individuella programmet med inriktning mot NV (IVNV). S:t Petri skola har både nationella och lokala inriktningar på NV och SP som inte finns på någon annan gymnasieskola i kommunen. Dessutom finns inriktningen NOVA både på NV och SP. Där bedrivs en del av utbildningen som distansstudier. Eleverna fördelar sig på de olika programmen enligt följande. Här anges också meritvärde för de elever som tagits in på skolan.

Utbildning/Verksamhet	Meritvärde (medel) HT 2004	Antal elever (totalt på utbildningen)
Naturvetenskapsprogrammet		
-inriktning Science	275	92
-inriktning Med-Kem-Bi	280	91
-inriktning naturvetenskap	265 (lägsta)	94
-inriktning fyraårig	215 (lägsta)	120
-inriktning NOVA N	244	32
Samhällsvetenskapsprogrammet		
-inriktning språk	248	85
-inriktning samhällsvetenskap	220 (lägsta)	221
-inriktning journalistik	267	124
-inriktning NOVA S	186	39
IVNV	X	17
Totalt		915

Skolans elever kommer från hela Malmö kommun samt från närliggande kommuner. Intagningspoängen till skolans nationella program är höga med undantag för samhällsvetenskapsprogrammets inriktning NOVA S.

Skolans personal är organiserad i ämnesgrupper och i utvecklingsgrupper med ämnesövergripande innehåll. Arbetslag i egentlig mening finns inte på skolan.

Skolans verksamhet är samlad i en byggnad – en läroverksbyggnad av äldre snitt.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

På S:t Petri skola är intrycket att förhållningssätt och umgängesformer är goda. Skolan präglas av lugn och ro både i läroutrymmen och i korridorer. Eleverna känner en viss statusskillnad mellan programmen där naturvetenskapsprogrammet finns högst på skalan. Skillnaden märks mest i förhållande till det individuella programmet. IV "lever sitt eget liv" och deltar inte alltid i gemensamma aktiviteter. T.ex. deltar de i princip inte i elevrådsarbetet.

Kunskapsresultaten på S:t Petri skola är överlag goda. En genomgång av resultat på nationella prov och kursbetyg visar att eleverna på det samhällsvetenskapliga programmet har problem med matematik B. Betygsnivån ligger emellertid högre än resultatnivån på de nationella proven.

Andelen elever med slutbetyg och högskolebehörighet är hög. Inga elever på skolan har reducerat program.

Slutbetyg: Naturvetenskapligt program

Andel med slutbetyg (fullst/utökat prog)	81,8 %
Andel med slutbetyg (reducerat prog)	0 %
Andel med högskolebehörighet (av totala antalet elever)	79 %

Slutbetyg: Samhällsvetenskapligt program

Andel med slutbetyg (fullst/utökat prog)	81,2 %
Andel med slutbetyg (reducerat prog)	0
Andel med högskolebehörighet (av totala antalet elever)	80 %

De elever som går ut med samlat betygsdokument har bland annat beroende på studiesvårigheter inte läst någon eller några kurser på det nationella programmet. Beslut avseende detta är fattade av rektorn. Då eleven inte längre följer det nationella programmets studieplan bör eleven överföras till individuellt program. Eleven kan ju trots detta följa återstående kurser på det nationella programmet och i sin klass. Vid generella studiesvårigheter finns också möjligheten att reducera kurser så länge den reducerade poängen inte utgör mer än 10 procent av det totala poängtalet. Denna möjlighet används inte alls på S:t Petri skola.

Andelen studieavbrott är liten, vilket delvis kan förklaras av de höga meritvärden som elever tas in på.

Avbrott

Program/ utbildning	IV *	NP på annan enhet	Friskola	Annan kommun	Annan utbildning	Fyllt 20 år	Totalt
Naturvetenskaps- programmet							
-år 1	0	1	2	1	1	0	5
-år 2	5	1	0	1	1	0	8
-år 3	0	0	0	0	1	0	1
Samhällsveten- skapsprogrammet							
-år 1	10	4	2	2	0	0	18
-år 2	7	3	0	1	0	0	11
-år 3	1	0	0	0	0	0	1
Totalt	23	9	4	5	3	0	44

*Även permittenter

Betygsnivån för projektarbetet är mycket hög, vilket förklaras med att eleverna då arbetar med valda intresseområden. Fem elever har inte slutfört projektarbetet.

Betygsfördelning projektarbetet – antal elever

IG	G	VG	MVG
4	21	60	136

Resultatredovisning avseende det individuella programmet saknas.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att förhållningssätt och umgängesformer är goda. Kunskapsresultaten är överlag goda. Resultat från det individuella programmet bör redovisas. Rutinerna avseende elever som inte fullföljer det nationella programmet bör ses över så att eleverna antingen förs över till individuellt program eller har reducerat program när skäl till detta finns.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

I S:t Petri skola finns en väl utbyggd representativ demokrati. På skolan finns klassråd, elevråd och skolkonferens. Elevrådsrepresentanter sitter med på samverkansmöten och har regelbundna möten med rektorn. Elevrådet arbetar med praktiska uppgifter som att ordna skoltröjor och ge ut en skoltidning. En integrationsgrupp har bildats för att hjälpa elever med utländsk bakgrund med praktiska ting i skolan. Vidare har elevrådet startat ett demokratiutskott.

Elevernas delaktighet och inflytande är mindre omfattande när det handlar om deras utbildning. Elevrådets synpunkter när det gäller utläggning av prov har beaktats av skolledningen. I övrigt ger de intervjuade eleverna intrycket att det mesta är lärarstyrt, men att det varierar mycket mellan olika lärare.

Intervjuade elever känner inte till skolans arbetsplan och inga representanter för eleverna har varit delaktiga i framtagandet av den.

Skolan har vid tidpunkten för inspektionen antagit ett nytt handlingsprogram mot kränkande behandling. Där finns en version som vänder sig till eleverna och en annan version som vänder sig till personalen. Olika typer av kränkningar behandlas och förebyggande åtgärder beskrivs. Om kränkning skulle uppstå ges vägledning i att hantera problemet.

Intervjuade elever och personal menar att kränkningar är mycket sällsynta på skolan. Eleverna menar dock att det förekommer att elever trakasseras av lärare.

Skolhälsovård finns i rimlig omfattning. Elevvårdsteamet samverkar kring eleverna med sina olika kompetenser. Inga särskilda insatser har gjorts för att ge eleverna förutsättningar för regelbunden fysisk aktivitet med anledning av tillägget i läroplanen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att samverkan i de formella samverkansorganen fungerar väl. Elevernas inflytande över lärandet kan utvecklas.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Intervjuade elever känner i varierande grad till målen för utbildningen. Kursplaner och betygskriterier presenteras alltid vid kursstart, men under genomförandet återkopplar läraren sällan till målen för kursen. De kunskapskvaliteter som ligger till grund för betygskriterierna diskuteras inte med eleverna. Betygen motiveras inte alltid. Detta sker då eleven har synpunkter på sitt betyg. Intervjuade elever uppfattar dock betygen som rättvisa.

Vid ett stort antal lektionsbesök har inspektörerna sett att det borde finnas utrymme för mer varierade lärostilar. Innehållet i utbildningen håller hög kvalitet men det uppdrag som läroplanen understryker, att eleverna skall utveckla sin förmåga att ta initiativ och ansvar och närma sig ett mer vetenskapligt sätt att tänka, bör ytterligare betonas.

Eleverna uttrycker att arbetsbelastningen är ojämn. Under provperioder har eleverna ofta många prov per vecka och dessutom större inlämningsuppgifter. De menar att det är svårt att planera tiden eftersom gjorda överenskommelser inte håller, när det närmar sig betygssättning och kurslut.

De datorer, som finns tillgängliga för elevernas eget bruk, är ofta upptagna och det är svårt att få möjlighet att skriva ut de arbeten som skall lämnas in.

På S:t Petri skola finns en handlingsplan för elever i behov av stöd. Alla elever i gymnasieskolans årskurs 1 genomgår diagnoser i svenska, engelska och matematik för att identifiera stödbehov. Testerna är gemensamma för hela Malmö kommun. Stödmöjligheter finns schemalagda i flera ämnen. Så anordnas t.ex. ordverkstad, mattestuga och läxhjälp. Stöd i andra ämnen kan ordnas med den ordinarie lärarens hjälp.

För elever som riskerar att inte nå målen upprättas åtgärdsprogram. Mentorn ansvarar för detta.

Modersmålsundervisning erbjuds bland annat på Malmö Latinskola. Ingen elev har studiehandledning på modersmålet.

Individuella studieplaner upprättas för alla elever. Där eleven under studietiden överförs till ett specialutformat program framgår inte vilka kurser som tagits bort. För att den individuella studieplanen skall kunna användas som ett verktyg samt redskap för att planera elevens studier bör det i en individuell studieplan vara möjligt att följa de val och förändringar som skett under studietiden. Det skall vidare framgå om eleven följer ett fullständigt, utökat eller reducerat program.

Utvecklingssamtal genomförs en gång per termin. Varannan termin genomförs samtalet tillsammans med mentorn och varannan termin får eleverna tillfälle att tala med undervisande lärare.

Skolan har uppmärksammat att betygsvärdena är högre än värdena för resultaten på de nationella proven och har nu inlett ett arbete där betygskriterier och tillämpningen av dessa skall diskuteras. Även eleverna kommer att delta i detta arbete. Den höga betygsnivån på projektarbetet bör likaså bli föremål för ett arbete att säkerställa likvärdiga och rättvisa bedömningar.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att ett mer varierat lärande kan utvecklas, där elevernas förmåga till initiativ och ansvar prioriteras. Elevernas arbetsbelastning är ojämn.

De individuella studieplanerna bör utvecklas för att göra det möjligt att följa elevens studieval under hela gymnasietiden. Vidare skall det framgå om eleven följer ett fullständigt, utökat eller reducerat program.

De differenser mellan resultat på nationella prov och satta kursbetyg som skolan uppmärksammat bör vidare analyseras för att säkerställa en likvärdig och rättvis bedömning och betygssättning. Likaså bör den höga betygsnivån på projektarbetet föranleda ett arbete med likvärdig bedömning och betygssättning.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

I ledningen för S:t Petri skola finns en rektor och två biträdande rektorer. De biträdande rektorerna delar mellan sig programansvar och ansvar för gemensamma frågor som kvalitetsarbete och schemaläggning.

Skolan gör elevenkäter och använder resultatet som underlag för kvalitetsredovisningen. Kvalitetsredovisningen upprättas i enlighet med Malmö kommuns modell och följer förordningens krav.

Betygskataloger förs och förvaras på rättssäkert sätt. Det finns ett system för att följa upp elevernas frånvaro, där föräldrarna underrättas vid hög frånvaro.

Eleverna erbjuds den garanterade undervisningstiden med undantag för Petri NOVA. Eleverna på Petri NOVA har ett mindre antal undervisningstimmar i skolan och mer hemarbete. Utbildningen bedrivs delvis på distans och en dag är undervisningsfri för eleverna. Eleverna erbjuds individuell handledning och kommunikationen utanför klassrummet sker till stor del via e-post över intranätet. Skolan räknar in denna handledningstid i den garanterade undervisningstiden trots att man inte har kontroll över hur handledningstiden utnyttjas av eleverna. Eleverna erbjuds 1540 timmar klassundervisning och 32 handledningstimmar. Även med denna beräkning erbjuds eleverna inte den stipulerade garanterade undervisningstiden, 2180 timmar.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att S:t Petri skola har en väl fungerande ledning. Skolans kvalitetsarbete fungerar likaså väl. Eleverna på Petri NOVA erbjuds inte den garanterade undervisningstiden. Skolan bör se över sitt utbud av lokala kurser.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

I S:t Petri skola erbjuds ett brett urval av individuella val och valbara kurser. Samverkan sker med Borgarskolan för att utöka elevernas valmöjligheter.

Information om utbildningsvägar ges på flera olika sätt och är tillgänglig för alla. Eleverna är mycket nöjda med informationen om eftergymnasiala studier.

Skolan har ett internationellt utbytesprogram, där emellertid eleverna fått stå för en betydande del av kostnaden. Vid tiden för inspektionen gjorde skolan en översyn av de utlandsresor som görs på skolan för att prioritera i utbudet och göra det möjligt för skolan att stå för hela kostnaden.

Eleverna betalar själva de miniräknare som de använder i undervisningen. Kostnaden för räknarna ligger kring tusen kronor.

Skolan erbjuder ett stort antal lokala kurser. Utbudet bör ses över så att det inte överlappar nationella kurser med likvärdigt innehåll. Innehållet i kurserna skol demokrati A och B är inte i överensstämmelse med intentionerna, då endast läroplansmål ingår.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att elevernas valmöjligheter är goda. Resor inom skolans internationella utbytesprogram skall inte vara förena-

de med någon kostnad. Kurserna skoldemokrati A och B innefattar endast läroplansmål och kan inte anses stå i överensstämmelse med syftet med lokala kurser. Skolan bör se över avgifter och kostnader för elevernas utbildning så att det överensstämmer med skollagens krav på en avgiftsfri utbildning.

6. Resurser

I S:t Petri skola finns 52 lärare anställda och därtill ca 25 personer i övriga befattningar. De visstidsanställda lärarna innehar 2,14 tjänst och övriga har föreskriven utbildning.

Den kompetensutveckling som anordnas för personalen har varit begränsad, eftersom skolan arbetat med ett budgetunderskott. Budgeten är nu i det närmaste i balans och skolledningen hoppas kunna satsa mer offensivt på pedagogisk utveckling och fortbildning.

Lokalerna på S:t Petri skola är gamla, men inbjudande och trevliga. Det är brist på uppehållsutrymmen för lektionsfria elever, vilket gör att ljudnivån i korridorerna ibland blir hög.

Skolan är välförsedd med datorer, men tillgången till datorer för elevernas eget arbete är begränsad. Bibliotekets datorer täcker inte alltid elevernas behov.

Skolan har ett välutrustat bibliotek som i stor utsträckning besöks av skolans elever.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att det finns resurser för att eleverna skall ha möjlighet att nå de nationella målen.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten övergripande är av god kvalitet. Skolan präglas av lugn och ro både i lärarutrymmen och i korridorer. Förhållningsätt och umgängesformer är goda. Kunskapsresultaten är överlag goda. Elevernas delaktighet i de formella samverkansorganen fungerar väl. Inspektörerna vill också framhålla att en hög andel av lärarna har föreskriven utbildning.

Det finns dock ett behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Elevernas inflytande över lärandet bör utvecklas. Det inflytande som eleverna har idag genom elevrådet handlar mest om praktiska ting. Intervjuade elever ger bilden av en skola där det mesta är lärarstyrkt, men att detta varierar mycket mellan olika lärare. Ett mer varierat lärande bör utvecklas på skolan, och i detta arbete bör elevernas delaktighet vara ett betydande inslag.
- De individuella studieplanerna bör utvecklas och tydligare dokumentera elevernas studieval under hela gymnasietiden.
- Skolan bör utveckla arbetet med att säkerställa en rättvis och likvärdig betygssättning. Differenserna mellan resultat på nationella prov och satta kursbetyg bör analyseras liksom den höga betygsnivån på projektarbetet.
- I kvalitetsredovisningen redovisas inte resultat från det individuella programmet, detta bör fortsättningsvis göras för att skolan också i det avseendet skall kunna arbeta med kvaliteten.

- Skolan bör se över sitt utbud av lokala kurser så att det inte finns nationella kurser med likvärdigt innehåll.
- Skolan bör se över avgifter och kostnader för elevernas utbildning så att det överensstämmer med skollagens krav på en avgiftsfri utbildning.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Eleverna på Petri NOVA skall erbjudas den garanterade undervisningstiden.
- Lokala kurser får inte utformas kring läroplansmål vilket är fallet med kurserna skoldemokrati A och B.

Datum	Ort
2005-11-11	Lund

Barbro Nässén
Peter Ekborg